

Indeks rzeczowy

A

Achromatopsja 592
Adaptacja 277–278, 358, 728, 729, 732
Adolescencja zob. ery rozwoju III oraz etapy życia dorastanie
Adresaci pomocy psychologicznej 737–738, 742–744, 750, 752, 758, 766, 775, 784
Afazja 616–615, 655
Agnozja 551
wzrokowa 592–593
Agresja 239, 356–363, 435, 441, 446, 547, 630–631
instrumentalna 357
wroga 357
Agresji
ogólny model 358
przemieszczanie 357
psychofizjologia 361–362
teorie 357–359
wyznaczniki 359–363
Akinetopsja 592
Aksjomat społeczny 464–465, 471
Akty mowy 60–61, 64
Aktywność
elektryczna skóry 644, 674–678
mięśni szkieletowych 670–674
wyobrażona 671–674
mózgu (zob. też badania neuroobrazowania) 644, 648–649, 654
układu krążenia 644, 679
sercowo-naczyniowego 660–670
a wydatek energii 662
pomiar 661–662
zmiennosc 669–670
Akulturacja 450, 497–495
ekologiczny model 451
Aleksja 594
Alfabetyzacja 216
Altruizm 294, 364, 367–368, 464, 788–789
Alzheimera choroba 288–289, 509, 534, 641
Amnezja 608–613
Analiza
czynnikiowa 39, 461
dokumentów 159
harmoniczna 647
języka 31
Projektów Osobistych 35–36
Andropauza 273
Antropologia 452–454, 484
Aprobata społeczna 310, 324, 336
Asymilacja (zob. też efekt a.) 300

Atrakcyjność interpersonalna 356, 370–374, 446
teorie 370–371
wyznaczniki 371–374
Atrybucji
asymetria 312–313
modele 308–311, 473
teoria 345, 445
znieszczenia (zob. też błąd a.) 311–315
Autoafirmacja 327, 330, 333
Autonomia (zob. też poczucie a.) 235
Autonomiczny układ nerwowy 660
Autopercepcja 391, 394
Autoprezentacja 327, 330–334
Autoprezentacji techniki
asertywno-zdobycze 331
obronne 331
samoutrudnianie 331–332
suplikacja 332
usprawiedliwienia 332
Autoschemat 316–317
Autoweryfikacja 328
Autyzm 52, 550, 557–558, 571–576, 579

B

Badania (zob. też metody)
diachroniczne 152–153, 159–160
eksperymentalne 147, 152–153, 158, 160, 291, 450, 457
etologiczne 147, 160
ex post facto 152–153, 158, 160, 291
korelacyjne 147, 153, 160, 291
międzykulturowe 458–461
neuroobrazowania 582, 590, 594–595, 600–601, 602, 615–617, 623–625, 627, 633, 636, 639, 642, 644, 653, 656–657, 678, 785
podłużne 152, 154–158, 160, 291
poprzeczne 152, 154–155, 158, 160, 291
porównawcze 451
sekwencyjne 152, 154–155, 158, 160
synchroniczno-funkcjonalne 152–153, 160 291
Behawioryzm 106, 108, 112, 126, 129, 147–148, 173, 199, 454
Bezmięjsce 512
Bezrobocie 280–281
Błąd
atrybucji krańcowy 439
atrybucji podstawowy 41–42, 85–86, 310–312

genetyczny 179
nadużycia schematu 302–303

C

Cecha 297–298, 314–315, 320–321, 323–326, 373
Choroby
biopsychospołeczny model 720, 731
cele adaptacyjne 727
cywilizacyjne 683, 690
jako krzywda, zagrożenie, wyzwanie 725, 726
jako zadanie 730
jako źródło stresu 725
nieuleczalne 733
polietologiczny model choroby
somatycznej 720, 724
somatyczna 720
wtórne zyski z choroby 725
z przystosowania 719, 733

D

Dauberta kryteria 47–48
Decyzyjne procesy w grupie 415–419
Depresja 44–46, 53, 86, 123, 142, 227, 239, 256–260, 269, 272, 277, 324, 326, 332, 334, 485, 494, 513, 549, 556, 558, 561, 577, 579, 582, 635
Desensytyzacja 566
Diagnostycznego wnioskowania struktura 53
Diagnostyka prenatalna 180–181
Diagnoza psychologiczna 23–94, 752
definicja 25–26
etapy 54–59
funkcjonalna 32–34
genetyczna 34–35
klasyfikacyjna 34–35
kliniczna 37, 39–40
oparta na dowodach empirycznych (EBA) 24, 43–52, 94
prognostyczna 34–35
psychospołeczna (interakcyjna) 32–34
rozwojowa 34–35
różnicowa (nozologiczna) 32–33
statystyczna 37–40
Diagnozowanie jako
interakcja społeczna 59–63
postępowanie badawcze 52–59
Dobór naturalny 367

Dobroć psychometryczna 51
 Dobrostan 35, 264, 269, 284, 399, 452, 683
 biopsychospołeczny 747
 psychiczny 690, 749, 783
 Dojrzewanie 125, 127–128
 Dom 522–528
 Doradztwo 102
 Doświadczenie 127
 Dwujęzyczność 148, 481–482
 Dylemat 401, 402–404, 741
 dóbr politycznych 401
 kurcząt (tchórz) 400
 ograniczonych zasobów 401
 więźnia 399
 Dyskryminacja 30, 432–439

E

Edukacja 100–101, 126, 207, 216, 579
 cele 760, 762–763, 766
 zintegrowana 222–223
 EEG rytmy 645–649
 Efekt
 asymilacji 305–307
 Barnuma 77–78
 bycia lepszym niż przeciętnie 327
 cocktail-party 316, 445, 599–600
 eksperymentatora 60
 fałszywej powszechności 313–314, 320
 Garcii 677
 halo 101
 homogeniczności grupy 427
 iluzorycznej korelacji 427–423
 „kaskady” 775–776, 784
 koniunkcji 41
 kontrastu 305–307
 negatywności 372
 „Od początku to wiedziałem” 41
 odniesienia do Ja 316, 445
 paradoksalny kontroli umysłowej 322
 pierwszeństwa 41, 72, 352
 Pigmaliona 436
 Prousta 607–608
 próżniactwa społecznego 413–415, 446
 przesunięcia ryzyka 419
 sprzeczności 301–302
 świeżości 41, 72, 352
 umiejszczenia bodźca w cyklu pracy
 serca 668
 wspólnej wiedzy 418
 zagęszczenia 501
 zakotwiczenia 41, 72
 zgodności 301–302
 Egocentryzm 187–189, 194–195, 198, 213,
 218, 225, 240, 276–277
 atrybucyjny 311, 313
 Egotyzm atrybucyjny 311, 313, 328
 Ekologia 501
 Eksperyment
 kliniczny 72
 patopsychologiczny 554–555
 Ekspresja 110
 Elektroencefalografia (zob. też EEG)
 645–654, 678
 Embriologia 546, 570
 Emic 453, 456–458, 468, 475

Emocje 48, 118, 141, 151, 240, 294, 304–308,
 317, 324–325, 334, 336–340, 350–351,
 355, 361, 409, 445–446, 452–453, 476,
 563, 576, 582, 626–634, 644, 666, 671,
 679, 711, 713–714, 729, 731–732
 grupowe 409
 Emocji regulacja 576
 Empatia 294, 366–367, 633
 Epilepsja 621
 Ery rozwoju 141–146
 I 162–182, 282, 291
 II 182–232, 282, 291
 III 232–262, 282, 291
 IV 262–291
 Etapy
 rozwoju 133–145
 psychoseksualnego według Freuda
 135, 149
 psychospołecznego rozwoju ego
 Eriksona 135, 139, 174
 rozumowania moralnego Kohlberga
 135, 149, 278
 rozwoju inteligencji Piageta 135, 149,
 188, 195
 rozwoju Ja 135
 według Anny Brzezińskiej i zespołu
 zob. ery 142
 w rozwoju kompetencji interpersonal-
 nych Selmana 135
 życia 100–102
 dorastanie 101, 232–262
 dorosłość 102, 290
 niemowlęcy i poniemowlęcy 100,
 163, 183–184
 prenatalny i perinatalny 100, 161–182
 przedszkolny 101, 184, 190, 204, 290
 szkolny 101, 184–185, 190, 204, 221,
 290
 Etic 453, 456, 458, 475
 narzucone 458, 463
 otrzymane 458
 Etniczność 42, 44
 Etnocentryzm 434
 kulturowy 453, 461, 492
 Etologia 111
 Etyka 25–26, 63, 79, 81, 86–93, 158–159,
 384–390, 455, 659
 Ewolucja 116, 358, 368, 476, 503

F

Facylitacja społeczna 410–412, 446
 Fałszywe alarmy 301
 Fantomowe kończyny 637
 Farmakoterapia 559–560, 562–563,
 565–569, 571
 Feminizm 86
 Fiksacja 357
 Fobie 550, 577–578, 628, 677
 agorafobia 563–564
 społeczne 564

G

Genetyka 546, 570, 785, 787, 789
 Genotyp 132

Geny 126
 Globalizacja 467, 487–488, 501, 512, 515
 Glocalizacja 488
 Głębia architektoniczna 525–526
 Gotowość szkolna 216–220
 Gradient prywatności 525–526
 Grafologiczna analiza pisma 51
 Grupa 294, 774
 pokoleniowa 154
 rówieśnicza 242–243, 256
 samopomocy 774–776
 społeczna 398–426, 446–447
 rodzaje 406–408
 struktura 406–408
 Grupy
 polaryzacja 419–420
 spójność 408–410

H

Hipoteza
 katharsis 363
 kontaktu 438
 relatywnego poczucia kompetencji
 (por. poczucie k.) 380
 Sapira–Whorfa (relatywizmu
 językowego) 481–482
 Historia psychologii rozwoju 96–98

I

Immunokompetencja człowieka 722
 Immunosupresja 723
 Indeks masy ciała 701
 Indywiduacja 102, 145, 183, 241
 Informacji przepływ 596–598
 Inicjacja 254–255
 Instynkt 111
 Inteligencja 108, 187, 199, 296–297, 326, 354,
 356, 372, 460, 471–474, 474–476, 608,
 786
 emocjonalna 474
 sensomotoryczna 170
 społeczna 474
 Interakcja 132–133, 189, 243, 312, 331, 358,
 572–573, 576
 Interakcjonizm
 dynamiczny 133
 symboliczny 318
 Interwencja 25, 43, 54, 56–57, 73, 92, 105,
 700, 754
 kryzysowa 746, 752–753
 Interwencji model decyzyjny 364–365

J

Ja 294, 316–335, 445, 460, 467–471, 474
 cielesne 217
 funkcje 319–335
 idealne 214, 317
 kategoryzacja według Turnera 469
 kolektywne 469
 niezależne 317, 468–471, 477, 482, 486
 obraz 316

- odkupicielskie 31
 pojęcie 470
 powinnościowe 317
 prawdziwe 316
 prywatne 214
 publiczne 214
 realne 214, 317
 relacyjne 469
 społeczne 217, 480
 struktura 269, 316–317, 328
 symboliczne 217
 świadomość 217
 współzależne 317–319, 468–471, 477, 482, 486
 wzmacnianie 450
- Język 60–61, 63–64, 106, 135, 139, 151, 171–172, 197, 199, 480–483, 582, 616–625
 wzorców 506–507
- K**
- Kapitał ludzki 206–207
 Kaziroidztwo 453
 Klasyfikowanie 191
 Komisurotomia 621
 Komunikacja 60–61, 67–69, 100, 109–110, 118, 171–172, 184, 197–201, 289, 434, 480–483, 571, 616, 622–623, 626, 631
 dotykowa 483
 niewerbalna 478–479, 480–483
 w grupie 415–419, 446
 werbalna 480–483
 Komunikacji akt 348–356
 Komunikacyjna sieć 415, 446
 Komunikaty Ja 69
 Kompetencja 144–146, 156, 207, 209–210, 221, 237, 243, 249, 270, 315, 365, 408, 574, 742
 profesjonalna diagnosty 24, 28–30, 44, 93
 językowa 64
 komunikacyjna 25, 64–70
 społeczno-kulturowa 25, 79–86
- Koncepcja
 homeorezy 125
 kreodów 123, 128
- Konflikt międzygrupowy 439–445, 447
 rozwiązywanie 444–445, 447
- Konformizm 375–376, 378–382, 446
- Konstrukcjonizm społeczny 63, 86
- Konstruktywizm 222–223
- Kontakt nawiązanie 25, 79–80
- Korelacja 39
- Kryzys rozwojowy 137, 139–141, 148, 192, 230–232, 248–249, 261, 266
 adolescencyjny 243–244, 267–270
 dorosłości 275–278
 szóstego–siódmego roku życia 230–232
 środka życia 108, 264, 274–277, 279, 280, 283
 trzeciego roku życia 230
- Kultura 450–496
 edukacyjna według Mead 767
 etniczna 467
- honoru 454, 473
 indywidualistyczna 211, 452–453, 461–462, 469, 477, 480, 482–483, 486
 jawna 455
 kolektywistyczna 211, 452–453, 461–462, 469–470, 477, 479–480, 482–483, 486
 narodowa 461, 463–464, 467
 niskiego kontekstu 482–483
 obiektywna 455
 popularna 237
 subiektywna 455
 ukryta 455
 w psychologii 454–458
 wysokiego kontekstu 482–483
- Kulturowa
 szkoła osobowości 468
 złożoność 454
- Kulturowe
 przystosowanie 489
 uniwersalia 451–452
- Kwestionariusz
 Depresji Becka (BDI) 52–53
 MMPI 41, 84
 Zdrowia Goldberga 53
- L**
- Leukotomia 632
- Lęk 142, 335, 407, 441, 628–629
 przed separacją 134, 178, 550, 576–577
 społeczny 227, 576, 577–578
 uogólniony 558
- Lobotomia 632
- M**
- Magnetoencefalografia 654, 678
- Mapa
 ewaluatywna 510
 poznawcza (mentalna) 499, 501, 507, 509–511, 541–543
 Goulda 510
- Mapy korowe mózgu 634, 636
- Maturacjonizm 127
- Mediatory zgodności 344
- Metoda
 skalowania wielowymiarowego 468
- Metodologia 110
- Metody
 badań psychologii środowiskowej 535–543
 fotostory 535–536
 mapy mentalne 541–543
 słowne 537–538
 symulacyjne 538–539
 techniki obserwacyjne 536–537
 techniki wykorzystywane w projektowaniu partypacyjnym 539–541
 etnograficzne 456–457
 zbierania danych 160–161
- Miasta
 czytelność 507–508
 rozlewanie się 527–528
- Miasto 501–502
- Miejsca
 ocena 511
 projektowanie 511
 tożsamość 513, 515
- Miejsce 500, 511–516
 identyfikacja z 500
 przywiązanie do 500, 513–516, 518
 zależność od 500
 zamieszkania 511, 513
 zanurzenie w 500
- Międzynarodowa Wykonaniowa Skala Leitera 83
- Mimikra 111, 382
- Mobbing 53
- Model
 diagnozy 24, 32–46
 CPSS 34
 GAP 57–59
 medyczny 24–25, 30, 35
 psychospołeczny 24
 dwuczynnikowy perswazji 346–348
 pobudzenia–bilansu 365
 trójetapowy atrybucji 312
 utrzymywania samooceny (MUS) 328–330, 333
 włączania – wyłączania 305–306
 współzmienności 311
 zmiany rozwojowej 149–151
 cykliczno-fazowy 149–151, 155
 liniowy 149–151, 155
 stadialny 149–151, 155
- Modelowanie 357–358
- Moderatory zgodności 343–344
- Moralność
 autonomiczna 195–196
 heteronomiczna 194–195
 posłuszeństwa 194
 przymusu 195
 współdziałania 195
- Morfometria oparta na wkselach 642, 658
- Mowa bezgłośnia 672
- Mowy
 nabywania teorie 199–201
 rozwój 171–172, 193, 197–201
- Motywacja 24, 111, 151, 241, 249, 263, 266, 277, 300, 324, 326–334, 344, 355–356, 364, 369, 379, 412, 445–446, 574, 644
- Mózg (mózgowie; zob. też układ nerwowy ośrodkowy) 581–642, 785, 787
 aksony 584–585
 ciało migdałowate 565, 590, 626–629, 632
 hipokamp 565, 590, 609, 632, 638
 jądra podstawy mózgu 586–590
 komórki glejowe 584
 kora mózgowa 565, 586, 588–589, 591, 645
 nerwy 586
 neuron 583–585, 634–635, 674
 neuroprzekazniki (neurotransmitery) 583–585, 587, 789
 spoidła 585–586
 synapsa 583–585

Mózgowe mechanizmy a 581–642
 emocje 582, 589
 język 616–625
 pamięć 582, 589, 606–616
 spostrzeganie 582, 590–598
 uwaga 582, 598–606
 zachowanie 582, 626–634

Mózgu

plastyczność 634–642
 sondowanie 655–656
 przezczaskowa stymulacja
 magnetyczna 656
 Myślenie 135, 151, 186–187, 189, 191, 240,
 273, 289, 383, 471–475, 631
 analityczne 472–473, 475
 holistyczne 472–473, 475

N

Nauczanie 222–223
 Nauka 201–229
 Nastrój (zob. też zaburzenia n.) 308–309,
 553
 Naśladownictwo 294
 Negocjacje 444–445
 Neuroanatomia 583–590
 Neurobiologia 546, 582
 Neurologia 546, 570, 582
 Neurolingwistyczne programowanie
 (NLP) 790–791
 Neuronauka 499, 546, 571, 581–642, 659,
 785, 787–788
 poznawcza 582
 Neuropsychologia 581–642, 654–655, 791
 Niepełnosprawność 82–84, 159, 733–754
 Niepewność behawioralna 665–666
 Nieświadomość 104, 108
 Norma
 adaptacyjna 116
 grupowa 406
 moralna 425
 odpowiedzialności społecznej 367
 reakcji 116
 rozwojowa 113–114, 127
 społeczna 156, 194, 211, 227, 363, 424,
 426, 455
 wiekowa 118
 wzajemności 367
 Nowa urbanistyka 527–528

O

Objaw 546–548, 556
 Obserwacja (też samoobserwacja) 31, 46, 71,
 147
 Odporność psychofizyczna 270–271
 Odpowiedzialności rozproszenie 365
 Ograniczenia sprawności 101
 Okres
 krytyczny 122, 128, 130–132, 136, 155
 sensytywny 130–132
 Orientacja seksualna 225
 Orzekanie diagnostyczne 56
 Osobowości cechy 156

Osobowość 32, 106, 136, 138, 173–175,
 211–214, 243, 467–471, 632
 antyspołeczna 72
 autorytarna 434
 histrioniczna 72
 Oświaty system 770–773

P

Pamięci selektywność 342
 Pamięć 42, 184, 187, 191–193, 199, 214,
 219, 274, 289, 298–299, 304, 307, 454,
 582, 606–616
 autobiograficzna 193, 319
 długotrwała 192, 273, 606
 epizodyczna 608, 613
 jawna (deklaratywna) 606, 608–614
 krótkotrwała 123, 192, 273, 606, 609,
 614–615
 semantyczna 69, 594, 613
 ukryta (niedeklaratywna) 606, 608, 610,
 613–616
 zdarzeń 69, 300–303
 Parkinsona choroba 587
 Płeć 42, 44, 139, 226
 kulturowa 254–255
 psychiczna 225
 Pocucie
 autonomii 195, 208–209, 211–213
 bezpieczeństwa 175
 inicjatywy 209
 koherencji 687–689, 691, 696, 699
 kompetencji 185, 209–211, 216, 268,
 381
 niższości 209, 212
 odrębności psychicznej 217
 podstawowej ufności 173
 sprawstwa 209
 winy 211–21, 257, 410, 430–431,
 452–453
 własności 217
 własnej wartości 215–217, 217, 234,
 277–278, 285, 329, 334, 419
 Podejmowanie decyzji 26, 41, 52, 144, 251,
 354, 631, 633
 Podejście
 absolutystyczne 455
 humanistyczne 486, 546
 molarne 498
 poznawczo-behawioralne 71, 74, 559,
 562
 psychodynamiczne 71, 74, 106, 108,
 486, 546, 559, 562
 relatywistyczne 455
 uniwersalistyczne 455–456
 Podstawowe prawo rozwoju 115
 Pole
 Broki 589, 616–625, 655–656
 Wernickego 617–625, 659
 Polityka społeczna 286–287, 754–755
 Pomiar 29
 Pomoc psychologiczna 215, 699, 735–784
 bezpośrednia 737–738, 775
 cele 747
 definicja 737

pośrednia 737, 738, 775
 profesjonalna 736, 737, 738
 rodzaje 746–7567
 zadania 761–762

Porównania społeczne 327–328, 333
 Posłuszeństwo (zob. też moralność p.)
 384–390, 446

Postaw

aktywizacja 344
 geneza 336–337
 struktura 336–337
 teorie zmian 345–348, 446
 dwutorowości perswazji 346–348,
 350, 355, 446
 procesualny model perswazji
 345–346, 351
 wyznaczniki zmian 348–356
 nadawca 348–349
 odbiorca 348, 353–355
 organizacja przekazu 348, 352–353
 środek przekazu 348, 352–353
 treść przekazu 348–351
 Postawy 294, 335–356, 352, 359, 445–446
 definicja 336
 Pośrednictwo w działaniu 388
 Potencjałów wywołanych metoda 645, 649,
 651–652
 Potencjały
 czynnościowe 583
 skorelowane ze zdarzeniami 650–654,
 678
 fala błędu 653–654
 fala niezgodności (MMN) 652–653
 gotowości 653
 N400 654
 P300 652–653
 spoczynkowe 583
 Potrzeby 99–100, 137, 144, 174, 177,
 182–183, 198, 208, 217, 256, 278, 503,
 516, 522
 Poznanie społeczne 294–315, 355
 Poznawcza sztywność 354–356
 Praca 126, 279–281
 Pracą przeciążenie 280–281
 Pracoholizm 280
 Praktyka bazująca na dowodach
 empirycznych (zob. też diagnoza oparta
 na d.e.) 43
 Preadaptacja społeczna 165
 Predyktor (wskaźnik) w diagnozie 50
 Preferowanie informacji podzielanych
 416–419, 446
 Prewencja 724, 749–752, 784
 Procesy
 emocjonalne 69–70
 poznawcze (zob. też uwaga, pamięć,
 spostrzeganie) 32, 48, 69–70, 240, 266,
 361, 453, 550–553, 582, 644
 Profilaktyka 271, 693, 695, 749, 751, 784
 Program
 bezpieczeństwo przez projekt 519
 Człowiek i Biosfera 529
 gentryfikacji śródmieście 527
 nauczania 204–205
 pomocy 105
 przestrzeni bronionej 519

Projektowanie partycypacyjne 528–535
 Prototypowość 296
 Próba badawcza 160–161
 Prymowanie 299, 606, 610, 613
 afektywne 337, 446
 Przekonania 336–337, 356, 359
 Przemoc 86, 178, 361, 363, 363
 Przestrzenne planowanie 530–532
 Przestrzeni
 personalizacja 517, 522
 struktura 520
 Przestrzeń
 grupowa 520–521
 półpubliczna 518–519
 półprywatna 518–519
 prywatna 518–519, 520–521
 publiczna 508, 518–519, 520–521, 528, 533
 Przetwarzanie informacji 144, 187, 274, 296, 308, 327, 340–345, 425, 446, 571, 574, 582, 599, 630, 676–677
 automatyczne 298–300, 359, 445
 konstruujące 301
 kontrolowane 298–300, 359, 445
 selektywne 340
 tendencyjne 435
 Przymierze w działaniu 25, 79, 81–84
 Przypadku
 konceptualizacja 25, 29, 44, 55, 70–74, 84–85
 studium 31
 Przywiązanie według Bowlby'ego 104, 767
 Przywództwo 420–426
 Psychiatria porównawcza 485–485
 Psychoanaliza 40, 452
 Psychofizjologia 643–679, 790
 Psycholingwistyka 64
 Psychologia
 dziecka 105, 127, 147
 ekologiczna (por. środowiskowa) 498–501
 emocji 48, 110, 499, 790
 ewolucyjna 468
 indygeniczna (etniczna) 456–457, 468, 475
 kliniczna 71, 74, 450
 kulturowa 456
 ludów 454
 międzykulturowa 449–496
 motywacji 110
 ogólna 110
 osobowości 24, 48, 110, 546, 570, 790
 poznawcza 110, 450, 499, 546, 570, 786
 pozytywna 35, 77, 683
 pracy i organizacji 24, 38, 499, 786
 rodzaju 456–457
 rozwoju człowieka 95–292, 456, 546, 570
 różnic indywidualnych 39, 110
 społeczna zob. społeczna psychologia
 środowiskowa 497–544
 zdrowia 499, 683, 694–700, 786
 Psychometria 29, 39
 Psychopatologia 84, 483–486, 545–580
 ogólna 546–547
 rozwojowa 142–143, 546, 558, 576, 579
 szczegółowa 546–548, 570, 579

Psychoterapia zob. terapia
 Pułapka
 konsekwencji 389
 utopionych kosztów 442–443
 Punkt zwrotny 124–126

R

Raport z badań 25, 69–70, 74–77, 89
 Rdzeń kręgowy zob. układ nerwowy
 ośrodkowy
 Readaptacja 267
 Reaktywność sercowo-naczyniowa 664–665
 Regresja 357
 Rehabilitacja 571, 634–641, 747, 784
 neurorehabilitacja 640
 Relacja
 diagnostyczna/terapeutyczna 29, 32, 43, 65, 79–81, 87, 93, 744–745, 754,
 interpersonalna 294, 356–374
 pomocy 744–746
 przywiązania/więzi 100, 104, 110–111,
 134, 139, 154, 173, 175–179, 221,
 228–229, 236, 283, 294, 577
 bezpieczna 154, 178
 dezorganizacji 154, 178
 pozabezpieczna 154, 178
 społeczna 328–330
 z opiekunem 111
 Relacje międzygrupowe 426–445
 Relatywizm kulturowy 453, 475
 Reprezentacje 119, 171, 187, 297, 305, 445,
 551, 597, 636–639, 672–674
 Rola 275, 278, 283–288, 291
 płciowa 225, 234, 381
 społeczna 45, 62, 144, 146, 208, 237,
 255, 264, 266, 268, 282, 310, 316, 365,
 547, 561
 Rozmowa kliniczna 159
 Rozwiązywanie problemów 26, 52, 354
 Rozwoju
 ciągłość 129–130
 nieciągłość 129–130
 stabilność 129
 wzory 99
 Rozwój 110, 112–115, 136
 biologiczny 116, 144, 158, 164–165
 cele 760, 762–763, 766
 emocjonalny 137, 158, 173
 intelektualny 158
 motoryczny 108, 166–168, 185,
 moralny 108, 184, 193–197
 osobowości 108, 208–229
 płciowy 237–238
 procesów poznawczych 108, 137,
 165–166, 168–170, 184, 186–191
 psychoseksualny 108
 psychiczny 145
 społeczny 137, 144–145, 158, 173, 175,
 208–229
 świadomości 108
 wrażliwości emocjonalnej 108
 Równanie Fishbeina 337, 349
 Równoważenie 104

Różnice
 indywidualne 49, 128–129, 147, 179,
 204, 263, 498, 501, 675
 międzykulturowe 517
 płciowe 225, 381, 517, 631, 671
 Różnicowanie 126
 Ruminaacja 357
 Rywalizacja 420
 Ryzyko 750–752

S

Samobójstwo 44–45, 51, 239, 259, 561, 563
 Samokontrola 322, 445
 Samoocena 211–216, 225, 232, 237, 275,
 278, 294, 297, 313–314, 316–335,
 323–335, 351, 354, 359, 369, 379–380,
 408, 425, 431, 434, 445, 561
 Samoregulacja 316, 324–325
 Sądy 298, 304–308, 327, 356, 445
 Schematu
 aktywacja 304
 stosowalność 304
 Schizofrenia (zob. też zespoły
 schizoafektywne) 49–51, 142, 549, 551,
 556–560, 562, 579
 Selekcja 111, 128
 Separacja 241–242
 Serca czynności zmiany
 fazowe 667–668
 toniczne 667
 Skala
 Apgar 164
 Dojrzałości Umysłowej Columbia 83
 Przywiązania do Miejsca Marii
 Lewickiej 514
 Socjometr 334
 Solidarność grupowa 405
 Społeczna psychologia 24, 26, 37, 105,
 293–447, 450, 498, 546, 570, 788, 790
 kliniczna 109
 poznawcza 109
 rozwoju 109, 110
 Społeczne sieci 779–780, 782
 Społeczność lokalna 528, 776–778
 Spostrzeganie 41, 144, 151, 171, 184, 203,
 294, 298, 304, 308–315, 445, 471–472,
 594
 Stadia rozwoju rodziny 283–285
 Strefa najbliższego rozwoju 203
 Stereotypy 30, 72, 296–297, 299, 308, 356,
 424, 426–429, 432, 447
 Stres 139, 239, 270–271, 288, 322, 416,
 491–492, 494–495, 513, 551, 563, 578,
 662, 664–667, 679, 681–734, 782–783
 czynniki ryzyka 721
 definicje 704–705
 chroniczny 715, 731, 733
 eustres 732
 paradoksalny efekt stresu 732
 podejście patogenetyczne 731
 poziom biologiczny, psychologiczny,
 społeczny 719
 przewlekły 721, 733
 w powstawaniu infekcji 721

Styl
radzenia sobie 139, 143, 704, 698, 702, 706, 714, 729
relacji międzyludzkich 281–282
życia 126, 141, 144, 156, 237, 692–695

Style
kierowania 422, 446
wychowania 211–214

Suburbanizacja 527

Syndrom
kulturowy 453–454
myślenia grupowego 416–417, 446
opuszczonego gniazda 284

System
apetytywny 424
hamowania 424
rodzinny 235–236

Szeregowanie 191

Szok kulturowy 492–494

S

Ślepowidzenie 592

Świadoma zgoda 87–88

Świadomość 591

Środowiska

bodźce 501
estetyka 501–503
ocenianie 501–507, 529, 534–535
poznawanie 507–511
projektowanie 502
zanieczyszczenie 501

Środowisko 106, 116–117, 120, 126, 132, 146, 183, 199, 206, 221, 224, 228–229, 235–239, 246, 497–544, 571, 574, 579, 788

fizyczne 498–500, 502, 512
mieszkalne 522–528
naturalne 498–499
nauczania 522
pracy 501, 522
społeczne 502
szpitali i domów opieki 522
więzień 522

T

Technika

„Enneagram” 51
odejmowania 659–660

Temperament 143, 290, 789–790
według Hipokratesa–Galena 644

Tendencyjność 341–342, 344

Teoria

akomodacji komunikacji 60
aktywno-biernego radzenia sobie ze stresem 664–665
cebulowa szczęścia 686
decyzji 48
detekcji sygnałów 303
dostosowania łącznego 367
dysonanisu poznawczego 328, 333, 340, 342, 453
działań przemysłanych 347
kołowa reakcji afektywnych 503–504

Jamesa–Langego 477
opanowywania trwogi 335
ponadczasowego budowania 506–507
potrzeb 24
przedmiotowej samoświadomości 321
przesunięcia pobudzenia 360
punktów zakotwiczenia 510
realnego konfliktu 433
relacji z obiektem 170, 183
salutogenezy 492
systemów dynamicznych 71
Schachtera–Singer 477
tożsamości społecznej Tajfela 469–470, 492
uczenia się 103
społeczna 147–148
widoku–schronienia 503
wniosków korespondentnych 309–311
zachowań planowanych 345

Teorie

pomagania 364–368
rozwoju 103–105
dedukcyjne 103, 105
indukcyjne 104–105
funkcjonalne 103–105
modeli rzeczywistości 103, 105
silnie interakcyjne 133
słabo interakcyjne 132
umiarkowanie interakcyjne 132
Terapia/psychoterapia 26, 65, 471, 486, 559–560, 562–563, 565–569, 747, 753, 784, 791
behawioralna 576, 579
definicja 753
dialektyczna zachowania 569
implozywna 566
psychoanalityczna 576
rodzin 559, 578–579
skoncentrowana na przeniesieni 569

Teratogeny 145–146, 179

Terytorialność 516–522

Terytorium 516–522

obrona 519–522
pierwotne 516–517
publiczne 516–517
wtórne 516–517

Test 46–49, 55, 79, 90–91

20 Zdań 460

akulturowy 459, 476

Apercepcji Tematycznej 47, 84

Kolorów Lüschera 47, 51

kulturowo

relewantny 460–461

sprawiedliwy 460

Matrycy Ravena 460, 474

Przewidywania pogody 611

Rorschacha 37, 41

Sortowania Kart 615

Szondiego 47, 51

Utajonych Skojarzeń 47–49

Wzrokowo-Motoryczny Test Gestalt 51

Testu definicja 46

Tożsamości

hybrydyzacja 487–488
negocjowanie 319

Tożsamość 102, 144–145, 148, 156, 234–236, 242, 259, 266, 275, 277, 281, 284, 316, 318, 445
dwukulturowa 467
etniczna 513
grupowa 513
moraryjna 248, 260, 262, 268–270
nadana 247–248, 268
narodowa 513
negatywna 252–255
osiągnięta 248–249, 269
plciowa 235, 513
rozproszona 246–247, 260, 262, 269
społeczna 30, 269, 318, 469, 492, 513
zawodowa 513

Trafienia 301

Trauma 108, 122, 124, 290

Triada poznawcza 562

Twierdzenie Bayesa 48

U

Uczenia się teorii 104

Uczenie się 111, 116, 125, 127, 139, 147, 192, 201, 204–205, 289, 385, 475, 574, 607, 610–611, 627, 666

Układ nerwowy

obwodowy 585
ośrodkowy (OUN) 585
międzymózgowie 586–588, 613
mózgowie zob. mózg
mózdzek 586–587
pień mózgu 586
półkule mózgowe 586, 588–589
rdzeń kręgowy 585–586

Umiejętności 24–25, 28, 64–86, 742, 779, 784

Upośledzenie 99, 617

Uprzedzenia 297, 308, 432–439, 447

Urbanizacja 501, 515

Utajone poznanie 48

Uwaga 32, 184, 187, 300, 324, 347, 596, 598–606, 653

Uwagi zaburzenia 603–606

Uzależnienia 38, 261, 322, 331, 357
alkoholowe (zob. też zespół Korsakoffa) 44–46, 142–143, 612

W

WAIS 41

Wartości 24–25, 28, 86–92, 340

Warunkowanie 613–614

ewaluatywne 338–339, 446
klasyczne 128, 148, 351, 676
instrumentalne (sprawcze) 104, 148, 199, 339, 357, 363, 447

Wdrukowanie 111–112, 130

Wewnętrzne modele operacyjne 134, 177, 179

Wiedza 24, 28, 30–63, 86

przestrzenna 509–510

Wiedzy struktury 295–296, 340, 445

schemat cech 296, 303
schemat poznawczy 295–298, 300, 302, 304, 356, 424, 445

skrypt 61–63, 296, 301, 303, 308, 356, 360, 445

teorie potoczne 297, 445

Wielka Piątka 369, 467–468, 471, 716

Więź zob. relacja przywiązania

Władza 420–426

Władzy

dystans 461

podstawy 422–423

Wnioskowanie 41

Woli wyczerpanie 322–323

Wpływ społeczny 294, 305, 324, 374–398, 446

informacyjny 376–377, 380, 383

mniejszości na większość 382–384

normatywny 376–377, 379

Wpływu wywierania

mechanizmy 390–398

niedostępności 391

poczucie zobowiązania 395

reguła wzajemności 390, 394

sympatii interpersonalnej 391

zaangażowania i konsekwencji 391

techniki 390–398, 791

„drzwi zatrzaśnięte przed nosem” 394

„niska piłka” 395, 397

„stopa w drzwiach” 393–394

„to nie wszystko” 396–397

Wsparcie społeczne 736, 779–784

Współzależność społeczna 398–406

losu 401, 404–405

zadania 401, 405

Wybiórcza utrata widzenia głębi 592

Wyobrażenia 184, 198, 203

Wypalenie zawodowe 53, 280

Wytrwałość 323

Wyuczona bezradność 562

Wywiad 31, 41–42, 45, 46, 53, 62, 73, 159

częściowo ustrukturalizowany 80

o pracę 315

otwarty 62

poznawczy 69

swobodny 80

wstępny 65

Z

Zabawa 201–229

Zabawy funkcje 204

Zaburzenia 42, 45, 142, 485–486, 513, 545–580, 749–752, 787

emocjonalne i motywacyjne 84, 143, 259, 549–550, 553–556, 569, 576–579, 786

hiperkinetyczne 550

identyfikacji płciowej 549

lękowe i nerwicowe 143, 548, 561, 563–566, 579

fobie zob. fobie

lęk zob. lęk

obsesyjno-kompulsyjne 564–565

nastroju 549, 551, 553–554, 560–563, 565, 569, 579

odżywiania (łaknienia) 38, 239, 256–258, 549, 700

opozycyjno-buntownicze 142

organiczne 549

osobowości 38, 51, 256, 548–549, 565, 566–569

pamięci 547–548

procesów poznawczych 550–553

pamięci i uwagi 548, 552–553, 555, 575

spostrzegania i myślenia 551–552, 558

rozwoju całościowe 550

autyzm zob. autyzm

zespół Aspergera 52, 550

zespół Retta 550

rozwoju mowy i języka 549–550, 570–571, 579

specyficzne zaburzenie artykulacji 550

z. ekspresji mowy (specyficzne z.

rozwoju języka) 550, 571

z. rozumienia mowy 550

rozwoju umiejętności szkolnych 549–550

mieszane zaburzenia umiejętności

szkolnych 550

z. czytania 550, 616

z. opanowania poprawnej pisowni 550

z. umiejętności arytmetycznych 550

schizofrenia zob. schizofrenia

świadomości i orientacji 556

wegetatywne 548

zachowania 84, 142, 259, 549–550, 631, 786

opozycyjno-buntownicze 550

Zachowania

ośrodek 498

regulacja 303, 321–322

wzory 466, 694, 696, 717, 722–724

Zachowanie 48, 111–112, 208, 294, 308–309, 312, 336, 240, 344, 498, 535, 582

antyspołeczne 212

pomocne 356, 364–370, 446

proekologiczne 501, 516

przywiązaniowe 175, 221

ryzykowne 261

społeczne 295, 324

terytorialne 501, 516–522

Zadania

rozwojowe 133–147, 265, 267, 269, 274, 290

umysłowe 667

Zakłócenia w rozwoju 100, 112, 255–261

Zdrowia promocja 690, 746–747

definicja 747

Zdrowie 126, 288, 483–486, 546, 681–734

a szczęście 685, 698–699

definicje 687, 689

jako proces 687

jako właściwość 689

kryteria 684

model

biomedyczny 686

holistyczny 686, 687

postulatywny 684

realistyczno-adaptacyjny 684

salutogenezy Antonovskiego 687, 689

negatywne pojęcie 683

poziom 687

pozytywna koncepcja 683

psychiczne 143

Zegar

biologiczny 120–123, 138, 161, 237

społeczny 120–123, 137, 237

Zespoły schizofreniczne (zob. też schizofrenia) 556–560

Zespół

Antona 595

Aspergera zob. zaburzenie rozwoju

Downa 180, 182

Kinelfeltra 182

Korsakoffa 612–613

nadpobudliwości psychoruchowej 52, 556

pomijania stronnego 595–596, 603–606

potrójnego X 182

psychopatologiczny/kliniczny 547–548

Retta zob. zaburzenie rozwoju

stresu pourazowego 86, 721, 731

Zjawisko

niewiedzy wielu 365

NIMBY 516

obojętności przechodnia 365

samej ekspresji 339

Złudzenie Müllera-Lyera 471–472

Zmiana 110, 112–132, 148

ewolucyjna 115

rozwojowa 106, 108, 144, 147,

150–157, 237, 270–275

ilościowa 116–117

indywidualna 118, 120–123

jakościowa 116–117, 119–123

niepunktualna 118, 268–269, 279, 290

punktualna 118, 270

uniwersalna 118, 120–123

wspólna 118, 120–123

społeczna 99, 126, 241–243

zachowania 147, 153